

**Әлеуметтік-мәдени даму және халықты әлеуметтік қорғау жөніндегі
тұрақты комиссияның кеңейтілген отырысының
ХАТТАМАСЫ**

*2026 жылғы 26 тамыз
Сағат 15-00*

Төрағалық етуші: К.Б. Оспанова – әлеуметтік-мәдени даму және халықты әлеуметтік қорғау жөніндегі тұрақты комиссияның төрағасы.

Қатысқандар: облыстық мәслихат депутаттары, қала және аудан мәслихаттарының төрағалары, облыстық басқарма, департамент басшылары *(тізім бойынша)*.

КҮН ТӘРТІБІ:

1. Халық арасында ПБЗ есірткі тұтынудың профилактикасы және есірткі құқық бұзушылықтарының алдын алу жөніндегі жұмыстың тиімділігі мен әдістері туралы *(Қазақстан Республикасында нашақорлыққа және есірткі бизнесіне қарсы күрес жөніндегі 2026-2028 жылдарға арналған кешенді жоспарды орындау аясында)*

2. Қарағанды облыстық мәслихатының 2026 жылғы 25 маусымдағы №407 «Қарағанды облысындағы спорт саласының жай-күйі мен даму перспективалары туралы» шешімін орындау аясында Қарағанды облысы бойынша *(оның ішінде қалалар мен аудандар бойынша)* дене шынықтыру және спорт саласындағы проблемалық мәселелерді жүйелі шешу жөніндегі 2027–2029 жылдарға арналған перспективалық іс-шаралар жоспарын қарау

3. Қарағанды облыстық мәслихатының 2021 жылғы 25 ақпандағы №34 «Қазақстан Республикасы азаматтарының жекелеген санаттарына тегін медициналық көмектің кепілдік берілген көлемін, оның ішінде дәрілік заттарды, арнайы емдік өнімдерді, медициналық бұйымдарды амбулаториялық емделу кезінде қосымша тегін беру туралы» шешіміне өзгеріс енгізу туралы

4. «Аймақтық жедел медициналық жәрдем станциясын салу» жобасын «толық бітіріп берілетін» құрылыс жобаларының тізбесіне енгізу мүмкіндігін қарау туралы

5. Қарағанды облысы бойынша денсаулық сақтау жөніндегі өңірлік үйлестіру кеңесін құру туралы

6. Қарағанды облысының өңірлік нышанын бекіту туралы

1. Халық арасында ПБЗ есірткі тұтынудың профилактикасы және есірткі құқық бұзушылықтарының алдын алу жөніндегі жұмыстың тиімділігі мен әдістері туралы *(Қазақстан Республикасында нашақорлыққа және есірткі бизнесіне қарсы күрес жөніндегі 2026-2028 жылдарға арналған кешенді жоспарды орындау аясында)*

*(Орынбетов К.А., Ерниязова А.А., Абилкасимов З.Е.,
Смаилова Г.М., Санаубаева Д.С.)*

Қарағанды облысы полиция департаменті бастығының бірінші орынбасары, полиция полковнигі К.А. Орынбетовтің, Денсаулық сақтау басқармасының «Облыстық психикалық денсаулық орталығы» ШЖҚ КМК директоры З.Е. Абилқасымовтың, Жастар саясаты мәселелері басқармасының басшысы А.А. Ерниязованың, «Үміт» ҚБ директоры Г.М. Смаилованың, «Қарағанды облысының кәсіпкерлер қауымдастығы» ҚБ жобалар үйлестірушісі, Қарағанды облысы Азаматтық альянсының «Адал Азамат» өңірлік кеңсесінің кеңесшісі Д.С. Санаубаеваның:

Халық арасында ПБЗ есірткі тұтынуының профилактикасы және есірткі құқық бұзушылықтардың алдын алу жөніндегі жұмыстың тиімділігі мен әдістері туралы (Қазақстан Республикасында нашақорлыққа және есірткі бизнесіне қарсы күрес жөніндегі 2026-2028 жылдарға арналған кешенді жоспарды орындау аясында) баяндамалары тыңдалды.

Депутаттардың келесі сұрақтары мен ұсыныстары келіп түсті:

Депутат К.Б. Оспанова: Менің бірінші сұрағым полковник Қуаныш Әбдіманапұлына. Біз бюджеттен 117 млн 877 мың теңге, атап айтқанда профилактикаға 45,4 млн теңге және арнайы техникаға (АӨК) 72,4 млн теңге бөлдік. Бұл ақша қалай жұмсалуда және нәтижесі қандай?

Депутат М.С. Әбілов: Бүгінгі таңда материалдық-техникалық базаларыңыз жеткілікті ме?

Депутат М.С. Әбілов: Статистикадағы сәйкессіздікті түсіндірсеңіз. Өткен жылы неліктен есірткі қылмыстары көп тіркеліп, сотқа жіберілген істер саны аз болды? Ал биыл тіркелген істер аз, сотқа жіберілген қылмыстық істер көп болған?

Депутат Е.Т. Әбілдин: Статистиканың құлдырауы мемлекеттік органдардың, әсіресе полиция органдарының профилактикасы жеткіліксіз екенін көрсетеді. «Үміт» ҚБ Смайылова айтқан ақпарат объективті және кейбір «жеңісті» ведомстволық есептерден гөрі шындықты көрсетеді. Мемлекеттік органдар осы деректерді пайдалануы қажет. Психикалық денсаулық орталығының баяндамасы бойынша: Орталықты жөндеуді қаржыландыруға қатысты балама көздерді іздеу керек деп санаймын. Біз есірткі сатушылардан миллиардтаған табыс аламыз. Неге осы тәркіленген қылмыстық ақшаны тек республикалық бюджетке жіберудің орнына, наркологиялық клиникаларды қаржыландыруға және оңалтуға тікелей жіберуді заңнамалық деңгейде бастамасқа?

Жастар саясаты мәселелері басқармасының баяндамасы бойынша негізгі кемшіліктерге тоқталайын: барлық ірі іс-шаралар Қарағанды, Теміртау, Балқаш және Шахтинск қалаларында, ауылдық аудандарда тек бір реттік сирек акциялар өткізіледі. Ведомствоаралық өзара іс-қимыл ресми, қағаз түрінде болуда. Тиімділікті өлшенетін критерийлер жоқ, тек өткізілген іс-шаралар саны мен қамтылуы туралы есеп бересіздер, бірақ жастардың көзқарасы қалай өзгерді

және есірткі қылмысының деңгейі төмендеді ме – бұл туралы деректер жоқ. Ата-аналар профилактикаға мүлде қатыспайды, жұмыс тек жастармен жүргізілуде. Сабақтастық әлсіз: бір реттік фестиваль өткізіледі де, ұмытылып кетеді, ұзақ мерзімді жылдық тәлімгерлік бағдарламалары жоқ. Медиаконтент өте әлсіз – бір жылда тек 4 подкаст шығарылды, бұл қазіргі цифрлық заманда жастар үшін жеткіліксіз. Спорт көшбасшылары мен белсенділері профилактиканың тұрақты өкілдері ретінде бекітілмеген. Жастарға арналған қарапайым анонимді кері байланыс арналары жоқ.

Депутат К.Б. Оспанова: Шынында да, біз күресудің күштік әдістеріне емес, ведомстволардың ерте алдын алу және үйлестіру арқылы сұранысты жүйелі түрде төмендетуге баса назар аударуымыз керек. Есірткіге қарсы профилактикалық қызметтің өңірлік стандартын әзірлеу қажет. Біз кем дегенде 12 негізгі саланың: полиция, денсаулық сақтау, білім беру, спорт, бизнес, БАҚ, прокуратура және ҰЕҰ және т.б. күштерін біріктіретін КАДКА өзара іс-қимыл моделін негізге алуымыз керек. Бұл нақты мультипликативті әсер береді. Барлық ұсыныстарды комиссия қаулысына енгіземіз.

Мәселені талқылау қорытындысы бойынша төмендегідей шешім қабылданды:

1. Қарағанды облысы полиция департаменті бастығының бірінші орынбасары, полиция полковнигі К.А. Орынбетовтің, Денсаулық сақтау басқармасының «Облыстық психикалық денсаулық орталығы» ШЖҚ КМК директоры З.Е. Абилқасымовтың, Жастар саясаты мәселелері басқармасының басшысы А.А. Ерниязованың, «Үміт» ҚБ директоры Г.М. Смаилованың, «Қарағанды облысының кәсіпкерлер қауымдастығы» ҚБ жобалар үйлестірушісі, Қарағанды облысы Азаматтық альянсының «Адал Азамат» өңірлік кеңсесінің кеңесшісі Д.С. Санаубаеваның баяндамалары назарға алынсын.

2. Комиссияның қаулысына мемлекеттік органдарға берілетін мынадай ұсынымдар енгізілсін:

1. Қарағанды облысының полиция департаменті

- Қазақстан Республикасында нашақорлыққа және есірткі бизнесіне қарсы күрес жөніндегі 2026-2028 жылдарға арналған кешенді жоспар аясында іс-шаралардың орындалуын үйлестіруді қамтамасыз етсін;

- қалалар мен аудандар, жас және әлеуметтік топтар, есірткі таратудың негізгі арналары бөлінісінде есірткі тұтыну мен есірткі қылмысының жай-күйіне тоқсан сайын талдауды, одан кейін профилактикалық шараларды түзету жөнінде ұсыныстар енгізуді қамтамасыз етсін;

- нақты алдын алу шараларын әзірлей отырып, есірткі құқық бұзушылықтарын жасаудың себептері мен жағдайларына тұрақты талдау жүргізісін;

- есірткі тұтыну және есірткі құқық бұзушылықтар жасау қаупі жоғары топтарға кіретін адамдармен атаулы профилактикалық жұмысты күшейтсін;

- психоактивті заттарды (ПБЗ) қолдануға бейім адамдарды ерте анықтау, кейін оларды профилактикалық, медициналық және әлеуметтік көмектің тиісті шараларына жіберу тетіктерін жетілдіруді қамтамасыз етсін;
- халықты, әсіресе жастарды есірткінің заңсыз айналымына тартатын адамдар мен интернет-ресурстардың қызметін анықтау және жолын кесу жөніндегі жұмысты жандандырсын;
- анықталған фактілерге мониторинг пен жедел ден қоюды қоса алғанда, ақпараттық-телекоммуникациялық желілерді пайдалана отырып, есірткінің таралуының алдын алудың тиімділігін арттырсын;
- нақты қылмыстық жүктемені объективті бағалау үшін қылмыстар мен әкімшілік құқық бұзушылықтар статистикасын бөлу және көрсеткіштерді жасанды түрде төмендетпеу бойынша есеп саясатын қайта қарасын;
- тергеушілер мен анықтаушыларға есірткі қылмыстары бойынша, әсіресе интернет пен криптовалюта арқылы өткізудің күрделі схемалары бойынша дәлелдемелер жинау мәселелері бойынша қосымша оқыту семинарларын ұйымдастыру арқылы тергеу сапасын арттырсын;
- есірткі граффити жазулар жиі пайда болатын жерлерде бейнетіркеу және жылдам әрекет ету жүйесін (оның ішінде дрондарды пайдалана отырып) енгізу, басқарушы компаниялармен және аудан әкімшіліктерімен өзара іс-қимылды күшейту арқылы осындай жазбалар қалдыратын адамдарды ұстау жөніндегі жұмысты жандандырсын;
- оқушылар мен студенттер арасында олардың есірткіге деген көзқарасының өзгеруін бағалау үшін сауалнамалар жүргізу, сондай-ақ оқу орындарында есірткіге тәуелділікті ерте анықтау бойынша пилоттық жобаны іске қосу арқылы профилактикалық жұмыстың мониторингін енгізсін;
- ҰЕҰ және еріктілермен өзара іс-қимылды нығайтсын –қоғамшылдарды рейдтік іс-шараларға тарту тәжірибесін кеңейтсін, сондай-ақ есірткі саудасы фактілері туралы анонимді хабарлау үшін тұрақты жұмыс істейтін «сенім телефондары» мен чат-боттар құрсын.
- полиция департаментінің ЕҚҚІБ жұмысымен танысу үшін облыстық депутаттық корпусының сапарын ұйымдастырсын. Құқық қорғау органдарының іс-шараларына қатысу үшін депутаттарды шақырсын.
- өзара іс-қимылды нығайту мақсатында облыстық мәслихат депутаттары Қ.Б. Оспанова, Е.Т. Әбілдин, М.С. Әбілов, ҚР ІІМ жанындағы Қоғамдық кеңестің мүшесі, «Үміт» ҚБ директоры Г.М. Смайылованы Полиция департаменті жанындағы облыстық кеңестің құрамына енгізсін.
- бюджеттен бөлінген 117 млн. 877 мың теңге шығыстардың тиімділігі бойынша толық ақпарат ұсынсын. Атап айтқанда алдын алу шараларына арналған 45,4 млн теңге қандай іс-шараларға (егжей-тегжейлі) жұмсалғаны жеке көрсетілсін.

2. Қарағанды облысының әкімдігі нашақорлықтың алдын алу және есірткі қылмысына қарсы іс-қимыл жөніндегі мемлекеттік органдардың жұмысын үйлестіру жөніндегі өңірлік штабтың қызметі аясында:

- өлшенетін көрсеткіштерді: нысаналы топтарды қамту, анықталған тәуекел тобындағы адамдардың саны, профилактикалық сүйемелдеу нәтижелері, құқық бұзушылықтардың қайталануы және нәтижеліліктің өзге де көрсеткіштерін көздейтін есірткі тұтынудың профилактикасының тиімділігін бағалауға бірыңғай ведомствоаралық тәсілді қалыптастыруды қамтамасыз етсін;
- әрбір қала мен аудан бойынша ағымдағы есірткі ахуалы мен жергілікті әкімдіктер қабылдайтын алдын алу шараларын жеке қарастырсын;
- қолданыстағы профилактикалық бағдарламалар мен іс-шараларға түгендеу жүргізісін, неғұрлым тиімді практикаларды айқындап, оларды енгізуді қамтамасыз етсін;
- криминогендік және әлеуметтік-демографиялық жағдайды ескере отырып, есірткі тұтыну мен есірткі құқық бұзушылықтардың алдын алудың өңірлік жоспарларын іске асыруды қамтамасыз етсін;
- қолданыстағы профилактикалық іс-шараларды жүргізуге ресми көзқарасты болдырмау мақсатында олардың тиімділігіне талдау жүргізісін. Өңірлік штаб отырыстарында профилактикалық жұмыстың нәтижелерін тұрақты қарауды қамтамасыз етсін;
- жастар ұйымдарын, ҮЕҰ, спорттық және мәдени мекемелерді профилактикалық жұмысқа тарту жөніндегі жұмыстың ауқымын кеңейтсін;
- әлеуметтік осал топтардағы жастарды кәсіптік бағдарлау және еңбекпен қамту бағдарламаларын ұлғайту мүмкіндігін қарастырсын.

3. Денсаулық сақтау басқармасы:

- «Атамекен» кәсіпкерлер палатасымен және басқа да уәкілетті органдармен бірлесіп қауіпті өндірістердің қызметкерлері үшін мерзімді медициналық тексеруден (кәсіптік патологиядан) өту кезінде міндетті есірткі скринингін енгізу мәселесін қарасын. Сондай-ақ, еңбек шарттарында нормаларды бекіту мәселесін көтерсін: егер қызметкер ерте кезеңде ПБЗ қолдану проблемасы туралы мәлімдесе немесе бұл скринингпен анықталса, кәсіпорын жұмыстан шығармай, оған оңалту үшін ақы төлеп, жұмыс орнын сақтап қалуы керек;
- ҚР Денсаулық сақтау министрлігімен құқық қорғау органдарының назарына түспейтін, бірақ денсаулық сақтау ұйымдарында есепте тұрған психоактивті заттарды пайдаланатын адамдарды есепке алу бойынша құқық қорғау органдарымен деректер алмасу мәселесін пысықтасын. Азаматтың міндетті жазбаша келісімі талап етілетін наркологиялық есепке қою мәселесін жеке көтерсін. Ешкім өз еркімен келіспейді, сондықтан бұл жасырын топпен жүйелі жұмыс жүргізілмейді.

- тәркіленген қылмыстық қаражатты тікелей наркологиялық клиникаларды қаржыландыруға және оңалтуға жіберу мәселесі бойынша ҚР Денсаулық сақтау министрлігіне негізделген хат дайындасын.

- ПБЗ-ға тәуелділікті қалыптастыру қаупі бар адамдарға ерте профилактиканың, консультациялық және медициналық көмектің қолжетімділігін арттырсын;

- Денсаулық сақтау ұйымдары, құқық қорғау органдары, білім беру мекемелері мен әлеуметтік қызметтер, үкіметтік емес ұйымдар арасындағы ведомствоаралық өзара іс-қимылды одан әрі дамытуды қамтамасыз етсін;

- ПБЗ тәуекелді тұтынудың ерте кезеңдерінде анықталған адамдар үшін жеке профилактикалық маршруттар практикасын енгізуді кеңейтсін;

- халықтың әртүрлі жас және әлеуметтік топтарына бағдарланған есірткі мен өзге де ПБЗ қолдану салдарлары мәселелері бойынша ақпараттық-түсіндіру жұмысын күшейтсін;

- оқу орындарының құқықтарын қорғау (нәтижелердің мектеп рейтингтеріне әсерінсіз) мен психологиялық көмектің құпиялылығына кепілдік бере отырып, оқушыларды тұрақты психометриялық скринингті нормативтік деңгейде бекіту мәселесін қарастырсын.

4. Қарағанды облысының әкімдігі, Денсаулық сақтау басқармасы, Жастар саясаты басқармасы, Білім басқармасы, Ішкі саясат басқармасы, Дене шынықтыру және спорт басқармасы, Полиция департаменті Республикалық кеңестің мүшесі Г.М. Смаиловамен бірлесіп өңірлік ерекшелікті ескере отырып, нашақорлық пен есірткі құқық бұзушылықтарға қарсы іс-қимылдың жергілікті моделін құрып, ҮЕҰ, белсенді азаматтарды, белгілі тұлғаларды, блогерлерді тарту мәселесін зерделесін (CADCA әдіснамасы бойынша Қазақстан Республикасында нашақорлыққа және есірткі бизнесіне қарсы күрес жөніндегі 2026-2028 жылдарға арналған кешенді жоспардың 5-іс-шарасы.). 2026 жылғы 10 қазанға дейін тиісті ұсыныстар енгізсін.

5. Білім басқармасы:

- нысаналы топтардың жасын және ерекшеліктерін ескере отырып, білім беру ұйымдарында профилактикалық іс-шараларды жүйелі жүргізуді қамтамасыз етсін;

- қауіпті мінез-құлық белгілері, көмек алу тетіктері және кәмелетке толмағандарды есірткінің заңсыз айналымына тарту үшін жауапкершілік туралы хабардар етуді қоса алғанда, кәмелетке толмағандардың ата-аналарымен және заңды өкілдерімен профилактикалық жұмысты күшейтсін.

- кәмелетке толмағандар мен жастар арасында есірткі тұтынудың қауіп факторларын ерте анықтау жөніндегі жұмысты қамтамасыз етсін;

- білім беру ұйымдарының психологиялық қызметінің ПБЗ пайдаланудың, буллингтің, құқыққа қарсы қызметке тартудың және өзге де қауіп факторларының алдын алудағы рөлін арттырсын;

- педагогтерді, психологтарды және әлеуметтік қызметкерлерді есірткі тұтынудың алдын алудың және кәмелетке толмағандарды есірткінің заңсыз айналымына тарту белгілерін анықтаудың заманауи әдістеріне оқытуды қамтамасыз етсін.

- оқушылар арасында есірткі тұтынушылары анықталған жағдайда оқу орындарының рейтингтерінің нашарлауынан қорқатын әкімшіліктер тарапынан мектептерде тестілеу өткізу кезінде білім берудегі кедергілерді алып тастау мәселесін қарастырсын. Сондай-ақ ҚР Білім министрлігі тарапынан нақты нормативтік базаның болмауы мәселесін көтерсін.

6. Ішкі саясат басқармасы Жастар саясаты басқармасымен және басқа да мүдделі органдармен бірлесіп:

- жастарға және цифрлық платформаларды пайдаланушыларға бағытталған есірткі тұтынудың алдын алу бойынша заманауи ақпараттық кампанияларды әзірлесін және іске асырсын;

- ПБЗ пайдаланудан бас тартудың тұрақты дағдыларын қалыптастыруға бағытталған әлеуметтік бағдарланған профилактикалық коммуникацияларға басым ақпараттық тәсілден көшуді қамтамасыз етсін;

- есірткі құралдары мен ПБЗ қолданудың салдары туралы дәлелденген және ғылыми негізделген ақпаратты таратуды қамтамасыз етсін.

7. Жастар саясаты мәселелері басқармасы:

7.1. Ауылдық аудандардағы географиялық қамту және жұмыс бойынша:

- Фронт-офистің көшпелі мобильді бригадаларының әрбір ауылдық округке **тоқсанына кемінде 1 рет** баратын кестесін әзірлесін. Еңбек ұжымдары арқылы ата-аналармен кездессін. Бригада құрамында нарколог, психолог, заңгер және полиция қызметкері болуы керек.

- облыстық сарапшыларды тарта отырып, ЖРО ауыл мамандары үшін **қашықтықтан консультациялар** (*ай сайынғы вебинарлар, кейстерді талдау*) ұйымдастырсын.

7.2. Ата-аналармен жұмыс бойынша:

- «Ата-аналар патруль» жобасын **іске қосу** – балаларды тәуелділікке ерте тарту белгілері, іс-қимыл алгоритмдері бойынша мектептер мен колледждерде семинар-практикумдар циклі.

- ата-аналарға арналған жадынамалары бар, психологқа анонимді түрде сұрақ қоюға болатын **онлайн-платформа (Telegram-арна немесе сайт)** жасасын.

- **ата-аналар жиналыстарын әрбір ЖРО міндетті жұмыс жоспарына** енгізсін (жылына кемінде 2 рет).

7.3. Тиімділікті бағалау бойынша:

- салдары туралы хабардар болу, көмек сұрауға дайын болу, есірткі қаупіне қатысты алаңдаушылық деңгейі және т.б. көрсеткіштер бойынша негізгі іс-

шараларды (қатысушылардың анонимді сауалнамасы) өткізгенге дейін және кейін өлшеулермен **мониторинг жүйесін енгізсін;**

- тоқсан сайын көмекке жүгіну, кәмелетке толмағандарды ұстау, оңалтудан өткендердің арасында қайталану **статистикасын тоқсан сайын талдасын.**

7.4. Медиа және цифрлық профилактиканы күшейту бойынша:

- жергілікті миллионер блогерлерді, спортшылар мен актерлерді, басқа да қоғамдық пікір көшбасшыларын тарта отырып, **тақырыптық контент өндірісін аптасына 2-3 ролик пен 1 подкастқа дейін ұлғайтсын.**

- әлеуметтік желілерде **тұрақты интерактивті форматтар** – челленджерді (мысалы, «бетбелгінің орнына зарядтау»), студенттер арасында бейнероликтер конкурстарын **іске қоссын.**

- күнделікті жаңарта отырып Instagram/TikTok-та **«Профилактика» бірыңғай өңірлік аккаунтын құрсын.**

7.5. Тәуекел топпен жұмыс бойынша:

- мектеп психологтары мен әлеуметтік педагогтар арқылы тәуелділікке бейім жасөспірімдерді **ерте анықтау алгоритмін (ЖРО міндетті түрде хабардар ете отырып) әзірлесін.**

- жоғары сынып оқушылары мен студенттер арасынан дайындалған еріктілер «қиын» құрдастарымен жеке әңгімелер жүргізетін **«Тең – теңімен» тәлімгерлік бағдарламасын енгізсін.**

- студенттер мен сотталғандар үшін ғана емес, мектеп оқушылары үшін есірткі заттары бойынша сотталғандармен **тұрақты (ай сайынғы) кездесулер (бейнекөпірлер немесе бетпе-бет кездесулер) ұйымдастырсын.**

7.6. Жүйелілік пен сабақтастық бойынша:

- бір реттік акцияларға жол бермеу үшін ай сайынғы белгіленген тақырыптармен (мысалы, қаңтар – құқықтық сауаттылық, ақпан – спорт, Наурыз – ата-аналармен жұмыс және т.б.) профилактикалық іс-шаралардың **жылдық циклограммасын әзірлесін.**

- **ЖРО жанынан** апта сайын кездесулер өтетін жастарға арналған тұрақты **пікірталас клубтарын («Тыйым салынбаған әңгіме» типі бойынша) құрсын.**

7.7. Ведомствоаралық өзара іс-қимылды күшейту бойынша:

- Жастар саясаты мәселелері басқармасы, ЖРО, Білім басқармасы, Балалар құқықтарын қорғау басқармасы, Денсаулық сақтау басқармасы, Полиция департаменті және Прокуратура арасында анықталған жағдайлар мен бірлескен іс-шаралар, оның ішінде рейдтер туралы ақпарат алмасудың нақты мерзімдерімен өзара іс-қимылдың **бірлескен регламентін бекітсін.**

- жоспарларды түзету және үздік тәжірибелермен алмасу үшін барлық тараптардың қатысуымен **ай сайынғы үйлестіру кеңестерін өткізсін.**

7.8. Еріктілер мен қоғамдық ұйымдардың жұмысы бойынша:

- көше профилактикасы әдістерін үйрете отырып, **тұрақты жұмыс істейтін «Антидот» еріктілер корпусын құрсын** (граффитимен жұмыс, парақшалар тарату, аулаларда, тұрғындармен, ПИК, ось, ШОБ-пен үйде шағын дәрістер өткізу).

- рейдтер мен насихаттауға қатысатын белсенділер үшін көтермелеу жүйесін (ұпайлар, грамоталар, спорттық іс-шараларға билеттер) ұйымдастырсын.

7.9. Анонимді көмек және кері байланыс бойынша:

- есірткі таратылатын орындар туралы анонимді хабарламалар үшін, сондай-ақ шұғыл психологиялық кеңес алу үшін тәулік бойы жұмыс істейтін Telegram-ботты іске қоссын. Барлық әлеуметтік нысандарға (мектептер, СО, жатақханалар) осы ботқа тікелей ауысатын QR-кодтарды орналастырсын.

8. Денсаулық сақтау басқармасы, Білім басқармасы және Жастар саясаты басқармасы 2027-2028 жылдарға арналған мемлекеттік әлеуметтік тапсырыстар үшін техникалық тапсырмаларды қалыптастыру кезінде біржолғы дәрістерді қаржыландырмай, өмірлік дағдыларды оқыту бойынша ғылыми негізделген тәсілдердің болуы жөніндегі талапты міндетті түрде көрсетсін. Бұл ретте Қазақстан Республикасында нашақорлыққа және есірткі бизнесіне қарсы күрес жөніндегі 2026-2028 жылдарға арналған республикалық кешенді жоспарға енгізілген, халықаралық деңгейде мойындалған «CADCA» әдіснамасын қолдансын.

9. Қазақстан Республикасында нашақорлыққа және есірткі бизнесіне қарсы күрес жөніндегі 2026 – 2028 жылдарға арналған Кешенді жоспарды орындау аясында қалалар мен аудандардың әкімдіктері мен мәслихаттары:

- жергілікті жерлердегі ахуалға мұқият талдау жүргізу, мүдделі органдар мен азаматтық сектордың қатысуымен әкімдіктер мен мәслихаттардың отырыстарында есірткі профилактикасы мәселесін қарасын.

- нашақорлық пен есірткі құқық бұзушылықтарға қарсы іс-қимыл бойынша жеткілікті тәжірибесі бар кәсіби ҰЕҰ тарта отырып, өңірлік ерекшелікті ескере отырып, іс-қимылдың жергілікті моделін жасасын.

- 2027-2029 жылдарға арналған ПБЗ есірткіні пайдаланудың алдын алу жөніндегі әлеуметтік жобаларға бюджет қаражатын көздерін (үш жылдық кезеңге).

2. Қарағанды облыстық мәслихатының 2026 жылғы 25 маусымдағы №407 «Қарағанды облысындағы спорт саласының жай-күйі мен даму перспективалары туралы» шешімін орындау аясында Қарағанды облысы бойынша (оның ішінде қалалар мен аудандар бойынша) дене шынықтыру және спорт саласындағы проблемалық мәселелерді жүйелі шешу жөніндегі 2027–2029 жылдарға арналған перспективалық іс-шаралар жоспарын қарау

(Н.Қ. Нұратов)

Дене шынықтыру және спорт басқармасының басшысы Н.Қ. Нұратовтың:

«Қарағанды облыстық мәслихатының 2026 жылғы 25 маусымдағы №407 «Қарағанды облысындағы спорт саласының жай-күйі мен даму перспективалары туралы» шешімін орындау аясында Қарағанды облысы бойынша (оның ішінде қалалар мен аудандар бойынша) дене шынықтыру және спорт саласындағы проблемалық мәселелерді жүйелі шешу жөніндегі 2027–2029 жылдарға арналған перспективалық іс-шаралар жоспарын қарау» баяндамасы тыңдалды.

Депутаттардың келесі сұрақтары мен ұсыныстары келіп түсті:

Депутат К.Б. Оспанова: Дене шынықтыру және спорт басқармасына алғыс айтқым келеді, бұл жоспар мәслихат сессиясының шешімін орындау үшін әзірленді, оны біз осы жылдың маусым айында қабылдадық. Басқарманың ақпараты бойынша жоспар барлық қалалармен және аудандармен пысықталды. Қазір облыс әкімінің жетекшілік ететін орынбасарларымен бірге қарау керек. Солай емес пе? *Н.Қ.Нұратов жауап берді*

Талқылау қорытындысы бойынша төмендегідей шешім қабылданды:

1. Дене шынықтыру және спорт басқармасының басшысы Н.Қ. Нұратовтың баяндамасы назарға алынсын.
2. Дене шынықтыру және спорт басқармасы, Экономика және бюджеттік жоспарлау басқармасы іс-шаралар жоспарының түпкілікті нұсқасын **2026 жылғы 15 қыркүйектен кешіктірмей** енгізсін.

3. Қарағанды облыстық мәслихатының 2021 жылғы 25 ақпандағы №34 «Қазақстан Республикасы азаматтарының жекелеген санаттарына тегін медициналық көмектің кепілдік берілген көлемін, оның ішінде дәрілік заттарды, арнайы емдік өнімдерді, медициналық бұйымдарды амбулаториялық емделу кезінде қосымша тегін беру туралы» шешіміне өзгеріс енгізу туралы

(Г.М. Абишева)

Денсаулық сақтау басқармасы басшысының орынбасары
Г.Б.Абишеваның:

«Қарағанды облыстық мәслихатының 2021 жылғы 25 ақпандағы №34 «Қазақстан Республикасы азаматтарының жекелеген санаттарына тегін

медициналық көмектің кепілдік берілген көлемін, оның ішінде дәрілік заттарды, арнайы емдік өнімдерді, медициналық бұйымдарды амбулаториялық емделу кезінде қосымша тегін беру туралы» шешіміне өзгеріс енгізу туралы» баяндамасы тыңдалды

Депутаттардың келесі сұрақтары мен ұсыныстары келіп түсті:

Депутат К.Б. Оспанова: Отырысқа ДСБ дәрі-дәрмекпен қамтамасыз ету бөлімінің басшысы Светлана Юрьевна қатысып отыр. Осы қымбат дәрі-дәрмектерге қаражат бюджетте қарастырылған ба әлде сіздерге қосымша қаржыландыру қажет пе? *ДСБ жауабы берілді.*

Депутат Н.Э. Мунасинов: Менің муковисцидозға қарсы препараттар туралы маңызды сұрағым бар («Элексафтор + Тезекафтор + Ивакафтор»). Мен осындай наукас бала тәрбиеленетін отбасылардың бірін білемін. Біз түпнұсқа американдық препарат бар екенін білеміз (мысалы, «Трикафта») және генериктер бар (мысалы, аргентиналық «Трилекса»). Жалпы дәрі-дәрмектерді сатып алуға көптеген шағымдар түсуде: балаларда қатты жанама әсерлер пайда болған, іштің қатты ауырсынуы, құсу. Балалар онсыз да мүгедектер, олар тек дәрінің көмегімен өмір сүреді, ал генериктерден адам төзгісіз жаңа ауырсынуды тудырады. Денсаулық сақтау басқармасы сатып алуды жоспарламас бұрын ата-аналар мен балалардың пікірлерін зерттейді ме? Біздің балалар қалай қорғалады? Біз бұл мәселені 4 айдан астам уақыт бойы көтеріп келеміз. Мен бұл баланың әкесімен сөйлестім, оларға дәрі аласыздар деп уәде берілген. Менің сұрағым: бұл бала сол 10 баланың қатарына қосылған ба немесе жалпы қажеттілікте ескерілген бе?

Депутат К.Б. Оспанова: Наиль Эльдусович, осы кездесуден кейін бірден Светлана Юрьевнаға фамилиясын беру керек. Ол бұл баланың тізімге енгізілгенін егжей-тегжейлі тексереді. Мәслихат сессиясына дейін бұл мәселе толығымен тексеріліп, жабылуы тиіс.

Депутат М. Башай: маған Осакаров ауданынан Халхабай Аққу отбасы 2015 жылдан бері есепте тұрған қызы Халхабай Аяланың бойынша жүгінді, оған күн сайын «Тофацитиниб» препараты қажет. Денсаулық сақтау басқармасынан оларды дәрі-дәрмекпен қамтамасыз етуді сұраймын.

Талқылау қорытындысы бойынша төмендегідей шешім қабылданды:

1. Денсаулық сақтау басқармасы басшысының орынбасары Г.Б. Абишеваның баяндамасы назарға алынсын.

2. Денсаулық сақтау басқармасы депутат Н.Э. Мунасиповтың балаға арналған дәрі-дәрмек мәселесі бойынша сұрағын бірлескен отырысқа дейін пысықтап, ақпарат ұсынсын.

3. Денсаулық сақтау басқармасы депутат М. Башайдың көтерген мәселесіне орай, Осакаровка ауданының тұрғыны Аяла Хахалбай есімді баланы қажетті «Тофацитиниб» дәрі-дәрмегімен қамтамасыз етсін.

4. Аталған мәселе мен шешімнің жобасы облыстық мәслихаттың тұрақты комиссияларының бірлескен отырысына енгізілсін.

4. «Аймақтық жедел медициналық жәрдем станциясын салу» жобасын «толық бітіріп берілетін» құрылыс жобаларының тізбесіне енгізу мүмкіндігін қарау туралы

(Е.Н. Агибаев, Г.М. Абишева)

Экономика және бюджеттік жоспарлау басқармасы басшысының орынбасары Е.Н. Агибаевтың, Денсаулық сақтау басқармасы басшысының орынбасары Г.Б. Абишеваның:

«Аймақтық жедел медициналық жәрдем станциясын салу» жобасын «толық бітіріп берілетін» құрылыс жобаларының тізбесіне енгізу мүмкіндігін қарау туралы» баяндамасы тыңдалды

Депутаттардың келесі сұрақтары мен ұсыныстары келіп түсті:

Депутат Е.Т. Әбілдин: Неліктен дәл осы орын таңдалады? Бұл облыстық жедел жәрдем станциясы, ол бүкіл облысқа қызмет етеді. Ал ЖКО кезінде қашықтықты ескеру қажет. Санавиация үшін қарастырылмаған. Бұл қаражаттың қайдан бағытталатыны маңызды емес – республикалық бюджеттен немесе облыстық бюджеттен. Жобаларыңыз шикі, оны нақтылау керек, негіздеме беру қажет. Неліктен дәл осындай аумақ? Қанша жедел жәрдем бригадасына есептелген? Осы құрылысты неге бизнеске бермеске?

Депутат А.Б. Жұмағұлов: станция қайда орналасады? Бұл жобаның құны қандай?

Депутат К.Б. Оспанова: Біз объектінің маңыздылығын түсінеміз, бірақ мәслихаттың барлық 36 депутаты қатысатын тұрақты комиссиялардың бірлескен отырысына дейін жобаның толық егжей-тегжейлі сипаттамасын беріңіздер. Неліктен құны 7,8 млрд теңгені құрайды? Ол неден тұрады? Техникалық параметрлері қандай? Неліктен жер учаскесінің ауданы 7,9 га болып анықталды? Экономикалық әсерді, қуаттылық есебін және логистиканы қоса алғанда, барлық негіздемелерді (оның ішінде ЖКО кезінде жеткізу уақытына әсерін) бізге

комиссиялардың бірлескен отырысына дейін жазбаша түрде беріңіз. Бұл сұрақты егжей-тегжейлі қарастырыңыз.

Депутат М. Башай: бұл жоба қажет, бірақ оны нақтылап, толық қосымша ақпарат берілуі керек.

Талқылау қорытындысы бойынша төмендегідей шешім қабылданды:

1. Экономика және бюджеттік жоспарлау басқармасы басшысының орынбасары Е.Н. Агибаевтың, Денсаулық сақтау басқармасы басшысының орынбасары Г.Б. Абишеваның баяндамалары назарға алынсын.

2. Экономика және бюджеттік жоспарлау басқармасы, Денсаулық сақтау басқармасы тұрақты комиссиялардың бірлескен отырысына дейін экономикалық әсер, қуат есебі және логистиканы қоса алғанда, жобаның толық егжей-тегжейлі сипаттамасын ұсынсын.

3. Аталған мәселе мен шешімнің жобасы облыстық мәслихаттың тұрақты комиссияларының бірлескен отырысына енгізілсін.

5. Қарағанды облысы бойынша денсаулық сақтау жөніндегі өңірлік үйлестіру кеңесін құру туралы

(Г.М. Абишева)

Денсаулық сақтау басқармасы басшысының орынбасары
Абишеваның:

Г.Б.

«Қарағанды облысы бойынша денсаулық сақтау жөніндегі өңірлік үйлестіру кеңесін құру туралы» баяндамасы тыңдалды

Депутаттардың келесі сұрақтары мен ұсыныстары келіп түсті:

Депутат К.Б. Оспанова: Біз үйлестіру кеңесінде кеңес құру жобасын алдын ала қарастырдық. Мен осы органда мәслихат өкілінің болуы үшін депутаттық корпус атынан өз кандидатурамды қосуды ұсындым, өйткені бұған дейін денсаулық сақтау саласының көптеген маңызды мәселелері депутаттардың қатысуынсыз өткен болатын. Қазір бізде өткір мәселе – кадрлар. Біз бүкіл облыс бойынша ФАП (фельдшерлік-акушерлік пункттер) саламыз, ақша бөлеміз, ал олар жабық тұр, өйткені жұмыс істейтін ешкім жоқ – мамандар жоқ. Кеңес бұл мәселені қалай шешуді жоспарлап отыр?

Депутат Е.Т. Әбілдин: Мен толығымен келісемін, кадрлар жетіспейді. Осыған байланысты менің ұсынысым бар: осы кеңестің құрамын кеңейту қажет. Өңір үшін орта медициналық персоналды даярлаумен тікелей айналысатын

біздің бейінді медициналық колледждердің директорларын қосуды ұсынамын. Білім басқармасы, әрине, колледждерді қадағалайды, бірақ олар медициналық ерекшеліктерін білмейді. Сондай-ақ жеке медицина атынан «Атамекен» ҰКП өкілдерін және медициналық ұйымдар одағының өкілдерін қосу қажет. Олар жұмыс берушілердің де, медицина қызметкерлерінің де мүдделерін білдіруі керек.

Талқылау қорытындысы бойынша төмендегідей шешім қабылданды:

1. Денсаулық сақтау басқармасы басшысының орынбасары Г.Б. Абишеваның баяндамасы назарға алынсын.

2. Денсаулық сақтау басқармасы депутат Е.Т.Әбілдиннің ұсыныстары негізінде Үйлестіру кеңесінің құрамына түзетулер енгізу (мамандандырылған медициналық колледждердің директорларын, жеке денсаулық сақтау секторынан «Атамекен» ҰКП өкілдерін және медициналық ұйымдардың басқа да бірлестіктерінің өкілдерін енгізу) мәселесін қарастырсын.

3. Осы мәселе мен шешімнің жобасы облыстық мәслихаттың тұрақты комиссияларының бірлескен отырысына енгізілсін.

6. Қарағанды облысының өңірлік нышанын бекіту туралы

(Н.М. Аймағанбетов)

Қарағанды облысының ішкі саясат басқармасы басшысының орынбасары Н.М. Аймағанбетовтің :

«Қарағанды облысының өңірлік нышанын бекіту туралы» баяндамасы тыңдалды

Депутаттардың келесі сұрақтары мен ұсыныстары келіп түсті:

Депутат Е.Т. Әбілдин: Ұсынылған нұсқада бөлшектер тым көп көрінеді. Барлық элементтерді бір логотипке жинаудың не қажеті бар? Бұрын нышан қысқа болатын: мысалы, егер теңіз жағасындағы Балқаш қаласы болса, қарапайым шағала болады. Мұнда тым көп нәрсе араласқан, көптеген ішкі қайшылықтар бар. Минимализм принципі бұзылған. Бұл маңызды мәселе, өйткені нышан жылдар бойына бекітіледі. Жаңа нышан негізгі функциясын атқармайды – басқа аймақтардан ерекшеленбей тұр. Бренд жазбасыз танылуы керек, ал бұны басқалармен оңай шатастыруға болады.

Депутат К.Б. Оспанова: Әріптестер, осыған дейін депутаттар бұл жобаны пысықтауға қайтарғанын еске саламын. Қазір әзірлеушілер бізден оны қолдауды сұрап отыр. Мәселе шын мәнінде күрделі және даулы екенін ескере отырып, жаңа нышан жобасын қабылдауды және мәслихат комиссияларының бірлескен отырысында талқылауға жіберуді ұсынамын.

Ішкі саясат басқармасына әзірлеушілер ретінде бірлескен отырысқа дейін әрбір депутатпен түсіндіру үшін жеке кездесулер өткізуді, эскиздердің барлық даулы элементтерін егжей-тегжейлі талқылауды тапсырамын.

Депутаты М. Башай, А.Б. Жұмағұлов: өңірлік нышанның жаңа жобасын қолдаймыз.

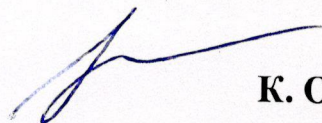
Талқылау қорытындысы бойынша төмендегідей шешім қабылданды:

1. Қарағанды облысының ішкі саясат басқармасы басшысының орынбасары Н.М. Аймағанбетовтің баяндамасы назарға алынсын.

2. Ішкі саясат басқармасы әзірлеушілер ретінде бірлескен отырысқа дейін әрбір депутатпен түсіндіру үшін жеке кездесулер өткізіп, эскиздердің барлық даулы элементтерін егжей-тегжейлі талқыласын.

3. Аталған мәселе мен шешімнің жобасы облыстық мәслихаттың тұрақты комиссияларының бірлескен отырысына енгізілсін.

**Әлеуметтік-мәдени даму және
халықты әлеуметтік қорғау жөніндегі
тұрақты комиссияның төрағасы**

К. Оспанова